

V Bruseli 20. marca 2019
(OR. en)

7539/19

**Medziinštitucionálny spis:
2018/0247(COD)**

**ELARG 9
COWEB 47
CFSP/PESC 219
RELEX 267
FIN 238
CODEC 684
MIGR 34**

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od: Generálny sekretariát Rady

Komu: Delegácie

Č. predch. dok.: 7456/19

Predmet: Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje
nástroj predvstupovej pomoci (IPA III) (prvé čítanie)
– čiastočné všeobecné smerovanie

Delegáciám v prílohe zasielame znenie čiastočného všeobecného smerovania k predmetnému
návrhu, na ktorom sa dohodla Rada (všeobecné záležitosti) na zasadnutí 19. marca 2019.

PRÍLOHA

2018/0247 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa stanovuje nástroj predvstupovej pomoci (IPA III)¹

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 212 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru²,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov³,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

ked'že:

- (1) Účinnosť nariadenia (EÚ) č. 231/2014⁴ uplynie 31. decembra 2020. V záujme zachovania efektívnosti Únie v oblasti vonkajšej činnosti by sa mal zachovať rámec na plánovanie a poskytovanie vonkajšej pomoci.

¹ Zmeny oproti návrhu Komisie sa uvádzajú ***hrubou kurzívou a znakom [...]***.

² Ú. v. EÚ C , , s. .

³ Ú. v. EÚ C , , s. .

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 231/2014 z 11. marca 2014, ktorým sa ustanovuje nástroj predvstupovej pomoci (IPA II) (Ú. v. EÚ L 77, 15.3.2014, s. 11).

- (2) Ciele nástroja predvstupovej pomoci sa výrazne odlišujú od všeobecných cieľov vonkajšej činnosti Únie, keďže tento nástroj je zameraný na prípravu prijímateľov uvedených v prílohe I na budúce členstvo v Únii a podporu ich prístupového procesu. Je preto nevyhnutné mať k dispozícii špecializovaný nástroj na podporu rozširovania a zároveň zabezpečiť jeho komplementaritu so všeobecnými cieľmi vonkajšej činnosti Únie, a najmä s Nástrojom susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce (NDICI).
- (3) V článku 49 Zmluvy o Európskej únii (ZEÚ) sa stanovuje, že každý európsky štát, ktorý rešpektuje hodnoty úcty k ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a dodržiavania ľudských práv vrátane práv osôb patriacich k menšinám a zavázuje sa tieto hodnoty podporovať, môže požiadať o členstvo v Únii. Európsky štát, ktorý požiadal o pristúpenie k Únii, sa môže stať členom, len keď sa potvrdí, že spĺňa kritériá členstva stanovené na zasadnutí Európskej rady v Kodani v júni 1993 (ďalej len „kodanské kritériá“), a za predpokladu, že Únia má kapacitu integrovať nového člena. Kodanské kritériá sa týkajú stability inštitúcií zaručujúcich demokraciu, právny štát, ľudské práva a rešpektovanie a ochranu menšíň, existenciu fungujúceho trhového hospodárstva, schopnosť zvládať konkurenčný tlak a trhové sily v Únii a schopnosť vziať na seba nielen práva, ale aj povinnosti vyplývajúce zo zmlúv vrátane dodržiavania cieľov politickej, hospodárskej a menovej únie.

- (4) Proces rozširovania vychádza zo stanovených kritérií a spravodlivej a dôslednej podmienenosťi. Každý prijímateľ sa posudzuje na základe vlastných zásluh. Cieľom posudzovania dosiahnutého pokroku a identifikácie nedostatkov je poskytnúť prijímateľom uvedeným v prílohe I stimuly a usmernenia na vykonávanie potrebných d'alekosiahlych reforiem. Na to, aby sa perspektíva rozšírenia stala realitou, je nadálej nevyhnutný pevný záväzok dodržiavať zásadu „najskôr základné otázky“⁵. Pokrok smerom k pristúpeniu závisí od dodržiavania hodnôt Únie zo strany jednotlivých žiadateľských krajín a ich schopnosti uskutočniť potrebné reformy na zosúladenie ich politického, inštitucionálneho, právneho, administratívneho a hospodárskeho systému s pravidlami, normami, politikami a postupmi platnými v Únii.
- (5) Politika rozširovania Únie je investíciou do mieru, bezpečnosti a stability v Európe a umožňuje Únii lepšie reagovať na globálne výzvy. Poskytuje aj väčšie hospodárske a obchodné príležitosti k vzájomnému prospechu Únie a štátov, ktoré sa o členstvo usilujú. Perspektíva členstva v Únii má silný transformačný účinok, ktorý prináša pozitívne demokratické, politické, ekonomicke a spoločenské zmeny.
- (5a) *Osvojenie si základných európskych hodnôt a zaviazanie sa k nim je voľba, ktorá má zásadný význam pre všetkých partnerov usilujúcich sa o členstvo v EÚ. V súlade s uvedenými skutočnosťami Únia od partnerov očakáva, aby prevzali zodpovednosť, plne sa zaviazali k európskym hodnotám a dôsledne vykonávali potrebné reformy, a to v záujme svojich občanov. To zahŕňa postupné zosúladenie so spoločnou zahraničnou a bezpečnostnou politikou Únie, a to najmä pokial ide o otázky, ktoré sa týkajú významných spoločných záujmov, ako sú napríklad reštriktívne opatrenia a riešenie hybridných hrozieb.*

⁵ Prístup „najskôr základné otázky“ prepája právny štát a základné práva s dvoma inými klúčovými oblastami prístupového procesu: jednou je správa hospodárskych záležitostí (výraznejšie zameranie sa na hospodársky rozvoj a zlepšenie konkurencieschopnosti) a druhou posilnenie demokratických inštitúcií a reforma verejnej správy. Každá z troch základných otázok je nesmierne dôležitá pre procesy reforiem v kandidátskych krajinách a potenciálnych kandidátoch a rieši klúčové obavy občanov.

- (6) Európska komisia vo svojom oznámení „*Dôveryhodná perspektíva rozšírenia pre krajiny západného Balkánu a väčšia angažovanosť EÚ v tejto oblasti*“ potvrdila pevnú a na zásluhách založenú perspektívou členstva krajín západného Balkánu v EÚ⁶. Ide o silné vyjadrenie podpory všetkým krajinám západného Balkánu a prejav angažovanosti EÚ v prospech ich európskej budúcnosti.
- (6a) *Európska únia a jej členské štáty vo vyhlásení zo Sofie a v Agende priorít zo Sofie pre EÚ a západný Balkán opäťovne potvrdili svoju jednoznačnú podporu európskej perspektíve západného Balkánu, ako aj svoj záväzok urýchliť zvyšovanie kvality života občanov v oblasti prepojenia a bezpečnosti, a to na základe príslušných aspektov oznámenia Komisie prijatého 6. februára 2018. Činnosťami podľa tohto nariadenia by sa malo podporovať vykonávanie týchto záväzkov.*
- (6b) *Európska rada udelila štatút kandidátskej krajiny Albánsku, Islandu⁷, Čiernej Hore, Severomacedónskej republike, Srbsku a Turecku. Potvrdila európsku perspektívnu pre krajiny západného Balkánu. Bez toho, aby boli dotknuté pozície týkajúce sa štatútu alebo akýchkoľvek budúcich rozhodnutí prijatých Európskou radou alebo Radou, krajiny, ktoré požívajú výhody plynúce z takejto európskej perspektívy a ktorým sa neudelil štatút kandidátskej krajiny, možno výhradne na účely tohto nariadenia považovať za potenciálnych kandidátov.*

⁶ COM(2018) 65 final, k dispozícii na adrese: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/communication-credible-enlarge-perspective-western-balkans_en.pdf.

⁷ *V marci 2015 vláda Islandu požiadala EÚ, aby Island viac nepovažovala za kandidátsku krajinu, avšak bez toho, aby žiadost Islandu o členstvo oficiálne stiahla.*

(7) Pomoc by sa mala poskytovať aj v súlade s dohodami, ktoré uzatvorila Únia s prijímateľmi uvedenými v prílohe I. Zameriavať by sa mala najmä na pomoc prijímateľom uvedeným v prílohe I pri posilňovaní demokratických inštitúcií a právneho štátu, reformovaní súdnictva a verejnej správy, dodržiavaní základných práv a podpore rodovej rovnosti, tolerancie, sociálneho začlenenia a nediskriminácie. Takisto by mala podporovať kľúčové zásady a práva vymedzené v Európskom pilieri sociálnych práv⁸.

(7a) *Ked'že dobré susedské vzťahy a regionálna spolupráca sú základnými prvками procesu rozširovania, [...] prostredníctvom pomoci by sa malo tiež nadalej podporovať [...] úsilie prijímateľov uvedených v prílohe I o prehĺbenie regionálnej, makroregionálnej a cezhraničnej spolupráce, ako aj posilnenie územného rozvoja, a to aj vykonávaním makroregionálnych stratégii Únie. Pomoc by sa mala využívať aj na posilňovanie ich hospodárskeho a sociálneho rozvoja a správy hospodárskych záležitostí a mala by byť základom agendy inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, a to aj realizáciou regionálneho rozvoja, rozvoja polnohospodárstva a vidieka, sociálnych politík a politík zamestnanosti, [...] rozvoja digitálnej ekonomiky a spoločnosti, **ako aj podporou výskumu a inovácie**, a to aj [...] v kontexte hlavnej iniciatívy s názvom Digitálna agenda pre západný Balkán.*

(7b) *Osobitný dôraz by sa mal klásiť na vytváranie ďalších príležitostí pre mládež vrátane mladých pracovníkov a zároveň by sa malo zabezpečiť, aby sa tým prispievalo k sociálno-ekonomickejmu rozvoju prijímateľov uvedených v prílohe I. Cieľom pomoci podľa tohto nariadenia by malo byť aj riešenie problému úniku mozgov.*

(8) Únia by na základe skúseností svojich členských štátov mala podporovať prechod k pristúpeniu v prospech prijímateľov uvedených v prílohe I. Táto spolupráca by sa mala osobitne zameriavať na výmenu skúseností, ktoré členské štáty získali v procese reforiem.

⁸ Európsky pilier sociálnych práv slávostne vyhlásený Európskym parlamentom, Radou a Komisiou na Sociálnom samite pre spravodlivé pracovné miesta a rast 17. novembra 2017 v Göteborgu.

([...] **8a)** Posilňovanie právneho štátu vrátane boja proti korupcii a organizovanej trestnej činnosti, ako aj dobrá správa vecí verejných vrátane reformy verejnej správy, sú pre väčšinu prijímateľov uvedených v prílohe I naďalej kľúčovými výzvami, ktoré zohrávajú zásadnú úlohu v tom, aby sa prijímatelia priblížili k Únii a neskôr v plnej miere prevzali záväzky vyplývajúce z členstva v Únii. Vzhľadom na dlhodobejšiu povahu reforiem realizovaných v uvedených oblastiach a potrebu zaznamenávať dosiahnutý pokrok by sa finančná pomoc poskytovaná podľa tohto nariadenia mala čo najskôr zamerátať na požiadavky vzťahujúce sa na prijímateľov uvedených v prílohe I.

([...] **8b)** Komisia by v súlade so zásadou participatívnej demokracie mala podporovať parlamentný dohľad v každej prijímateľskej krajine uvedenej v prílohe I.

(9) Posilnená strategická a operačná spolupráca medzi Úniou a prijímateľmi uvedenými v prílohe I v oblasti bezpečnosti zohráva kľúčovú úlohu pri účinnom a efektívnom riešení bezpečnostných a teroristických hrozieb.

(10) Je mimoriadne dôležité, aby sa ešte viac zintenzívnila **medzinárodná a regionálna** spolupráca v oblasti migrácie vrátane **d'alšej konsolidácie kapacít** na riadenie hraníc a **migrácie**, zabezpečovania prístupu k medzinárodnej ochrane, výmeny relevantných informácií, [...] zlepšenia kontroly hraníc a pokračovania nášho úsilia [...] zameraného na **boj proti nelegálnej** migrácii a proti obchodovaniu s ľuďmi a prevádzkačstvu.

(10a) *Komunikačné kapacity prijímateľov uvedených v prílohe I by sa mali posilniť s cieľom zabezpečiť verejnú podporu a chápanie hodnôt EÚ, ako aj výhod a povinností potenciálneho členstva v Únii, a zároveň by sa mal riešiť problém dezinformácií.*

- (13) Prijímateľia uvedení v prílohe I musia byť lepšie pripravení na riešenie globálnych výziev, ako sú napríklad udržateľný rozvoj a zmena klímy, a na zosúladenie s úsilím Únie na riešenie týchto otázok. Tento program odzrkadľuje dôležitosť boja proti zmene klímy v súlade so záväzkami Únie vykonávať Parížsku dohodu a ciele trvalo udržateľného rozvoja, pričom by mal prispieť k uplatňovaniu hľadiska ochrany klímy v politikách Únie a k dosiahnutiu celkového cieľa [25 %] výdavkov rozpočtu EÚ na podporu cieľov v oblasti klímy. Očakáva sa, že akciami v rámci tohto programu sa prispeje na ciele v oblasti klímy prostriedkami vo výške [16 %]⁹ celkového finančného krytia programu. Relevantné akcie sa určia počas prípravy a implementácie programu, pričom celkový prínos tohto programu by mal byť súčasťou príslušných hodnotení a procesov preskúmania.
- (14) Akcie v rámci tohto nástroja by mali podporovať vykonávanie Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj prijatej OSN ako univerzálnego programu, ku ktorému sa v plnej miere zaviazala EÚ a jej členské štáty a ktorý podporili všetci prijímateľia uvedení v prílohe I.
- (15) Týmto nariadením sa stanovuje finančné krytie na jeho obdobie uplatňovania, ktoré má v priebehu ročného rozpočtového postupu predstavovať pre Európsky parlament a Radu hlavnú referenčnú sumu v zmysle [odkaz sa bude podľa potreby aktualizovať podľa novej medziinštitucionálnej dohody: bod 17 Medziinštitucionálnej dohody z 2. decembra 2013 medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových otázkach a riadnom finančnom hospodárení¹⁰].

⁹ *O tomto celi sa bude ďalej rokovať v kontexte nariadenia o nástroji IPA III v závislosti od výsledku horizontálnych rokovaní o VFR týkajúcich sa celkových cieľov v oblasti klímy.*

¹⁰ Odkaz sa bude aktualizovať: Ú. v. EÚ C 373, 20.12.2013, s. 1. Dohoda je k dispozícii na adrese [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32013Q1220\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32013Q1220(01)).

- (16) Komisia a členské štáty by mali zaručiť súlad, súdržnosť a komplementaritu svojej pomoci, a to najmä prostredníctvom pravidelných konzultácií a častých výmen informácií v priebehu rôznych etáp cyklu pomoci. Mali by sa tiež vykonať potrebné kroky na zaistenie lepšej koordinácie a komplementarity s inými darcami, a to aj prostredníctvom pravidelných konzultácií. ***Komisia a členské štáty by tiež mali posilniť koordináciu na miestnej úrovni, aby sa členským štátom zabezpečila možnosť informovanej účasti počas celého procesu plánovania a aby členské štáty mohli lepšie vykonávať svoje úlohy v rámci výboru IPA.*** Mala by sa posilniť úloha občianskej spoločnosti, a to v rámci programov, ktoré sa implementujú prostredníctvom vládnych orgánov, ako aj v pozícii priameho prijímateľa pomoci Únie.
- (17) Priority akcie na dosiahnutie cieľov v príslušných oblastiach politiky, ktoré sa budú podporovať v rámci tohto nariadenia, by sa mali definovať v programovacom rámci, ktorý Komisia vypracuje na obdobie viacročného finančného rámca Únie na roky 2021 až 2027 v partnerstve s prijímateľmi uvedenými v prílohe I, a to na základe [...] ***rámca politiky rozširovania vymedzeného Európskou radou a Radou, ako aj*** [...] špecifických potrieb ***prijímateľov***, a v súlade so všeobecnými a špecifickými cieľmi definovanými v tomto nariadení, pričom sa náležite zohľadnia príslušné národné stratégie. V programovacom rámci by sa mali určiť oblasti, na ktorých podporu sa má pomoc poskytovať, spolu s orientačnou alokáciou na jednotlivé oblasti podpory vrátane odhadovaných výdavkov súvisiacich s klímom.

- (18) Pomoc poskytovaná prijímateľom uvedeným v prílohe I, pokial' ide o ich reformné úsilie s ohľadom na členstvo v Únii, je v záujme Únie. Pomoc by sa mala spravovať s výrazným zameraním sa na výsledky a *mala by sa lišiť v rozsahu a intenzite, a to v závislosti od výsledkov prijímateľov, a to aj stimulovaním ich odhadlania vykonávať reformy a dosahovať pokrok v ich vykonávaní, najmä pokial' ide o právny štát a základné práva, posilňovanie demokratických inštitúcií a reformu verejnej správy, ako aj hospodársky rozvoj a konkurencieschopnosť [...]. Podobne, poskytovaním pomoci by sa mala zabezpečiť predvídateľnosť a rovnováha medzi prijímateľmi, a to pri zohľadnení ich osobitnej situácie, potrieb a kapacít, ako aj podpory poskytnutej v rámci predchádzajúcich nástrojov.*
- (18a) *Ak sa na základe príslušných ukazovateľov zistí, že v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje prístup „najskôr základné otázky“, došlo k výraznému zhoršeniu dosahovania pokroku alebo že pretrváva nedostatok pokroku zo strany prijímateľa uvedeného v prílohe I, rozsah a intenzita pomoci by sa mali zodpovedajúcim spôsobom upraviť, a to bez toho, aby boli dotknuté právomoci Rady prijímať reštriktívne opatrenia na základe rozhodnutia o prerušení alebo čiastočnom alebo úplnom obmedzení hospodárskych a finančných vzťahov s jednou alebo viacerými tretími krajinami v súlade s článkom 215 ZFEÚ a právomoc Komisie pozastaviť platby alebo plnenie dohôd o financovaní v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách.*
- (18b) *S cieľom umožniť členským štátom poskytovať vo výbere IPA primerané strategické usmernenia by mala Komisia každoročne posudzovať vykonávanie programovacieho rámca nástroja IPA a poskytnúť pritom opis spôsobu, akým sa uplatnil prístup založený na výkonnosti a zásada spravodlivého rozdelenia („fair-share“). Toto posúdenie by malo zahŕňať aj aktuálny stav, pokial' ide o výšku financovania v prípade každého cieľa, ako aj každého prijímateľa uvedeného v prílohe I. Malo by sa ním tiež umožniť výboru IPA disponovať primeranými informáciami a poskytovať usmernenia týkajúce sa upravovania rozsahu a intenzity pomoci.*

- (19) Prechod z priameho riadenia finančných prostriedkov predvstupovej pomoci Komisiou na nepriame riadenie prijímateľmi uvedenými v prílohe I by mal byť postupný a v súlade s príslušnými kapacitami uvedených prijímateľov. *V konkrétnych oblastiach politiky alebo programu by sa mal zrušiť v prípade, ak prijímateľ uvedený v prílohe I nesplní príslušné povinnosti a nespravuje finančné prostriedky Únie v súlade so zavedenými pravidlami, zásadami a cieľmi.* Pomoc by nadálej mala využívať štruktúry a nástroje, ktoré sa osvedčili v predvstupovom procese.
- (20) Únia by sa mala snažiť o najefektívnejšie využívanie dostupných zdrojov tak, aby optimalizovala účinok svojej vonkajšej činnosti. Malo by sa to dosiahnuť súdržnosťou a komplementaritou medzi nástrojmi Únie na financovanie vonkajšej činnosti, ako aj vytvorením synergíí s inými politikami a programami Únie, ako sú napríklad **Horizont Európa, Erasmus, Kreatívna Európa alebo Nástroj na prepájanie Európy**. V príslušných prípadoch to zahŕňa aj súdržnosť a komplementaritu s makrofinančnou pomocou.
- (21) V záujme maximalizácie vplyvu kombinovaných intervencií na dosiahnutie spoločného cieľa by týmto nariadením malo byť možné prispievať na akcie v rámci iných programov, ak sa príspevkami neuhrádzajú tie isté náklady.
- (22) Finančné prostriedky poskytované podľa tohto nariadenia by sa mali použiť na financovanie akcií v rámci medzinárodného rozmeru programu Erasmus, ktorý by sa mal implementovať podľa nariadenia o programe Erasmus¹¹.

¹¹ Nové nariadenie o programe Erasmus.

- (23) Na toto nariadenie by sa mali vzťahovať horizontálne rozpočtové pravidlá prijaté Európskym parlamentom a Radou na základe článku 322 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Uvedené pravidlá sú stanovené v nariadení o rozpočtových pravidlách a určujú predovšetkým postup zostavovania a plnenia rozpočtu prostredníctvom grantov, verejného obstarávania, cien, nepriameho plnenia, finančnej pomoci, rozpočtovej podpory, trustových fondov, finančných nástrojov a rozpočtových záruk, ako aj stanovujú kontroly zodpovednosti účastníkov finančných operácií. [Pravidlá prijaté na základe článku 322 ZFEÚ sa takisto týkajú ochrany rozpočtu Únie v prípade všeobecných nedostatkov, pokiaľ ide o zásadu právneho štátu v členských štátoch a tretích krajinách, keďže rešpektovanie zásad právneho štátu je nevyhnutným predpokladom na správne finančné riadenie a účinné financovanie z prostriedkov EÚ.]
- (24) Typy financovania a spôsoby plnenia podľa tohto nariadenia by sa mali zvoliť na základe ich schopnosti splniť špecifické ciele akcií a dosiahnuť výsledky, berúc do úvahy najmä náklady na kontroly, administratívne zaťaženie a očakávané riziko nesúladu. K tomu by malo patriť posúdenie využitia jednorazových platieb, paušálnych sadzieb a jednotkových nákladov, ako aj financovanie nesúvisiace s nákladmi, ako sa uvádzajú v článku 125 ods. 1 nariadenia o rozpočtových pravidlach.
- (25) Únia by mala aj nadálej uplatňovať spoločné pravidlá pre vykonávanie vonkajšej činnosti. Pravidlá a postupy implementácie nástrojov Únie na financovanie vonkajšej činnosti sú stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. [NDICI]. Na riešenie konkrétnych situácií, najmä v oblasti politiky cezhraničnej spolupráce, polnohospodárstva a rozvoja vidieka, by sa mali zaviesť dodatočné podrobne ustanovenia.

- (26) Vonkajšia činnosť sa často vykonáva v mimoriadne nestálom prostredí, v ktorom je nevyhnutné neustále a rýchlo sa prispôsobovať vyvíjajúcim sa potrebám partnerov Únie a globálnym výzvam, ako sú ľudské práva, demokracia a dobrá správa vecí verejných, bezpečnosť a stabilita, zmena klímy a životné prostredie a neregulárna migrácia a jej hlavné príčiny. Zosúladenie zásady predvídateľnosti s potrebou rýchlo reagovať na nové potreby si preto vyžaduje prispôsobenie finančnej implementácie programov. Toto nariadenie by v záujme zvýšenia schopnosti Únie reagovať na nepredvídane potreby a zároveň v súlade so zásadou, že rozpočet Únie sa stanovuje raz ročne, malo zachovať možnosť uplatňovať flexibilitu, ktorá je už povolená v nariadení o rozpočtových pravidlach pre iné politiky, konkrétnie prenos finančných prostriedkov a opäťovné viazanie už viazaných finančných prostriedkov, aby sa zabezpečilo efektívne využitie finančných prostriedkov EÚ pre občanov EÚ aj pre prijímateľov uvedených v prílohe I, čím sa maximalizujú finančné prostriedky EÚ dostupné na intervencie v rámci vonkajšej činnosti EÚ.
- I(27) Nový Európsky fond pre udržateľný rozvoj plus (EFSD+), ktorý nadvázuje na svojho predchodcu, by mal tvoriť integrovaný finančný balík na poskytovanie kapacity financovania vo forme grantov, rozpočtových záruk a iných finančných nástrojov na celosvetovej úrovni, a to aj prijímateľom uvedeným v prílohe I. Riadenie operácií vykonávaných podľa tohto nariadenia [...] by mala naďalej zabezpečovať investičný rámec pre západný Balkán.
- (28) Záruka pre vonkajšie činnosti by mala podporovať operácie EFSD+ a nástroj IPA III by mal prispieť k pokrytiu potrieb v oblasti tvorby rezerv, pokiaľ ide o operácie v prospech prijímateľov uvedených v prílohe I, a to aj v prípade rezerv a záväzkov, ktoré vznikajú v súvislosti s úvermi v rámci makrofinančnej pomoci.]
- (29) Je dôležité zabezpečiť, aby sa programy cezhraničnej spolupráce implementovali koherentne s rámcom stanoveným v programoch vonkajšej činnosti a v nariadení o územnej spolupráci. V tomto nariadení by sa mali stanoviť osobitné ustanovenia o spolufinancovaní.

- (30) Ročné alebo viacročné akčné plány a opatrenia uvedené v článku 8 predstavujú pracovné programy podľa nariadenia o rozpočtových pravidlach. Ročné alebo viacročné akčné plány sa skladajú zo súboru opatrení zoskupených do jedného dokumentu.
- (31) V súlade s **nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046**¹² („nariadenie o rozpočtových pravidlach“), nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013¹³, nariadením Rady (Euratom, ES) č. 2988/95¹⁴, nariadením Rady (Euratom, ES) č. 2185/96¹⁵ a nariadením Rady (EÚ) 2017/1939¹⁶ majú byť finančné záujmy Únie chránené [...] primeranými opatreniami **vrátane** prevencie, zisťovania, nápravy a vyšetrovania nezrovnalostí vrátane [...] podvodov, vymáhania stratených, nesprávne vyplatených alebo nesprávne použitých finančných prostriedkov a v prípade potreby ukladania administratívnych sankcií. Konkrétnie môže Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) vykonávať v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) č. 883/2013 a nariadením (Euratom, ES) č. 2185/96 administratívne vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcíí na mieste s cieľom zistiť, či nedošlo k podvodu, korupcii alebo akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie. Európska prokuratúra môže v súlade s nariadením (EÚ) 2017/1939 vyšetrovať a stíhať [...] **trestné činy poškodzujúce** finančné záujmy **Únie** [...], ako sa stanovuje v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371¹⁷. V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlach má každá osoba alebo každý subjekt, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, v plnej miere

¹² *Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlach, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).*

¹³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 18.9.2013, s. 1).

¹⁴ Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 312, 23.12.1995, s. 1).

¹⁵ Nariadenie Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciah na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi (Ú. v. ES L 292, 15.11.1996, [...] s. 2).

¹⁶ Nariadenie Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry (Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2017, [...] s. 1).

¹⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 z 5. júla 2017 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva (Ú. v. EÚ L 198, 28.7.2017, s. 29).

spolupracovať pri ochrane finančných záujmov Únie, udeliť Komisii, úradu OLAF, [...] Európskej prokuratúre v *prípade tých členských štátov, ktoré sa zúčastňujú na posilnejnej spolupráci podľa nariadenia (EÚ) 2017/1939*, a Európskemu dvoru audítorov potrebné práva a prístup a zabezpečiť, aby všetky tretie strany zúčastňujúce sa na implementácii finančných prostriedkov Únie udelili rovnocenné práva. Prijímatelia uvedení v prílohe I by takisto mali bezodkladne nahlasovať Komisii nezrovnalosti, ktoré boli predmetom prvého správneho alebo súdneho zistenia, vrátane podvodov, a nadalej ju informovať o napredovaní správnych a súdnych konaní. Keďže cieľom je zosúladenie osvedčených postupov v členských štátoch, toto nahlasovanie by sa malo uskutočňovať elektronicicky prostredníctvom systému riadenia nezrovnalostí, ktorý zaviedla Komisia.

(32) [...]

- (33) V záujme zabezpečenia jednotných podmienok na vykonávanie tohto nariadenia, a to najmä pokial' ide o špecifické podmienky a štruktúry nepriameho riadenia v prípade prijímateľov uvedených v prílohe I a o implementáciu pomoci pre rozvoj vidieka, by sa vykonávacie právomoci mali preniesť na Komisiu. Tieto právomoci by sa mali vykonávať v súlade s [nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011¹⁸]. Pri určovaní jednotných podmienok vykonávania tohto nariadenia by sa mali zohľadniť skúsenosti získané pri riadení a implementácii predvstupovej pomoci v minulosti. Ak si to vývoj situácie vyžaduje, uvedené jednotné podmienky by sa mali zmeniť.
- (34) Právomoc výboru zriadeného podľa tohto nariadenia by sa mala vzťahovať aj na právne akty a záväzky podľa nariadenia (ES) č. 1085/2006¹⁹ a nariadenia (EÚ) č. 231/2014, ako aj na vykonávanie článku 3 nariadenia Rady (ES) č. 389/2006²⁰.
- (35) S cieľom umožniť čo najrýchlejšie uplatňovanie opatrení stanovených v tomto nariadení by toto nariadenie malo nadobudnúť účinnosť [...] [[...]] dvadsiatym] dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

¹⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

¹⁹ Nariadenie Rady (ES) č. 1085/2006 zo 17. júla 2006, ktorým sa ustanovuje nástroj predvstupovej pomoci (IPA) (Ú. v. EÚ L 210, 31.7.2006, s. 82).

²⁰ Nariadenie Rady (ES) č. 389/2006 z 27. februára 2006, ktorým sa vytvára nástroj finančnej podpory na stimulovanie hospodárskeho rozvoja komunity cyberských Turkov a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2667/2000 o Európskej agentúre pre obnovu (Ú. v. EÚ L 65, 7.3.2006, s. 5).

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa ustanovuje program „nástroj predvstupovej pomoci“ (ďalej len nástroj „IPA III“).

Stanovujú sa v ňom jeho ciele, rozpočet na obdobie 2021 – 2027, formy pomoci Únie a pravidlá poskytovania takejto pomoci.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa [...] ***uplatňuje*** toto vymedzenie pojmov:

„cezhraničná spolupráca“ je spolupráca medzi členskými štátmi [...] a prijímateľmi uvedenými v prílohe I, ***ako sa uvádzajú v článku 3 ods. 1] písm. b) [nariadenia o EÚS²¹]***, medzi dvoma alebo viacerými prijímateľmi uvedenými v prílohe I alebo medzi prijímateľmi uvedenými v prílohe I a krajinami a územiami uvedenými v prílohe I k [nariadeniu o NDICI] [...].

²¹ COM(2018) 374 final – návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o osobitných ustanoveniach týkajúcich sa cieľa Európska územná spolupráca (Interreg) podporovaného z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a vonkajších finančných nástrojov.

Článok 3

Ciele nástroja IPA III

1. Všeobecným cieľom nástroja IPA III je podpora prijímateľov uvedených v prílohe I pri prijímaní a implementovaní politických, inštitucionálnych, právnych, administratívnych, sociálnych a hospodárskych reforiem, ktoré sa od týchto prijímateľov požadujú v záujme zaistenia dodržiavania hodnôt Únie a postupného zosúladenia sa s pravidlami, normami, politikami a postupmi Únie so zreteľom na ***budúce*** členstvo v Únii, čím sa prispieva k ich stabilité, bezpečnosti a prosperite.
2. Nástroj IPA III má tieto špecifické ciele:
 - (a) posilniť právny štát, demokraciu [...] a dodržiavanie ľudských práv [...] a základných [...] ***slobôd; to zahŕňa najmä podporu reformy súdnictva, posilnenie bezpečnosti a boj proti korupcii a organizovanej trestnej činnosti, dodržiavanie medzinárodného práva, priaznivé prostredie pre občiansku spoločnosť, dodržiavanie práv osôb patriacich k menšinám a podporu rodovej rovnosti***, ako aj ***podporu*** na účely zlepšenia riadenia migrácie vrátane riadenia hraníc a ***boja proti nelegálnej migrácii;***
 - (b) posilniť účinnosť verejnej správy a podporiť štrukturálne reformy a dobrú správu vecí verejných na všetkých úrovniach;
 - (c) formovať pravidlá, normy, politiky a postupy prijímateľov uvedených v prílohe I tak, aby boli v súlade s pravidlami, normami, politikami a postupmi Únie, a posilniť ***regionálnu spoluprácu***, zmierenie a dobré susedské vzťahy, ako aj medziľudské kontakty a ***strategickú*** komunikáciu;
 - (d) posilniť hospodársky a sociálny rozvoj, ***pričom sa má osobitná pozornosť venovať mladým ľuďom***, a to aj prostredníctvom zvýšenej pripojiteľnosti a regionálneho rozvoja, polnohospodárstva a rozvoja vidieka, sociálnych politík a politík zamestnanosti, posilniť ochranu životného prostredia, zvýšiť odolnosť proti zmene klímy, urýchliť prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo a rozvíjať digitálnu ekonomiku a spoločnosť [...];

- (e) podporovať územnú *spoluprácu vrátane* [...] cezhraničnej, *nadnárodnej, námornej a medziregionálnej* spolupráce.
3. V súlade so špecifickými cieľmi tematické priority poskytovania pomoci v závislosti od potrieb a kapacít prijímateľov uvedených v prílohe I sa uvádzajú v prílohe II. Tematické priority pre oblast' cezhraničnej spolupráce medzi prijímateľmi uvedenými v prílohe I sa uvádzajú v prílohe III. Každá z uvedených tematických priorít môže prispieť k dosiahnutiu viac ako jedného špecifického cieľa.

Článok [...] 3a

Ustanovenia o vzájomnom vzťahu medzi programami

1. Vykonávaním tohto nariadenia sa zabezpečí konzistentnosť, synergie a komplementarita s inými oblastami vonkajšej činnosti Únie a s inými príslušnými politikami a programami Únie, ako aj súdržnosť politík v záujme rozvoja.
2. [Nariadenie o NDICI] sa vzťahuje na činnosti implementované podľa tohto nariadenia v prípadoch, na ktoré sa odkazuje v tomto nariadení.
3. Nástrojom IPA III sa prispieva k činnostiam stanoveným v nariadení [...] Erasmus²². Na využívanie uvedených finančných prostriedkov sa uplatňuje [nariadenie (EÚ) o programe Erasmus]. Na tento účel sa musí príspevok z nástroja IPA III zahrnúť do jednotného [...] programového dokumentu uvedeného v článku 11 ods. 7 [nariadenia o NDICI] a priať v súlade s postupmi stanovenými v uvedenom nariadení. ***Tento programový dokument obsahuje orientačnú minimálnu sumu, ktorá sa má pridelit na opatrenia stanovené podľa nariadenia [(Erasmus)].***

²² COM(2018) 367 final – návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje „Erasmus“: program Únie pre vzdelávanie, odbornú prípravu, mládež a šport, a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1288/2013.

4. Pomoc v rámci nástroja IPA III možno **tiež** poskytovať na typy akcií stanovené v Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde²³, Európskom sociálnom fonde plus²⁴ a Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka²⁵.
5. Z fondu [EFRR]²⁶ sa prispieva na programy alebo opatrenia zriadené na účely cezhraničnej spolupráce medzi prijímateľmi uvedenými v prílohe I a členskými štátmi. Tieto programy a opatrenia prijíma Komisia v súlade s článkom 16. Výška príspevku z programov IPA – [...] **cezhraničná spolupráca** sa určuje podľa článku 10 ods. 3 [nariadenia o EÚS]. Programy cezhraničnej spolupráce v rámci nástroja IPA sa riadia v súlade s [nariadením o EÚS].
6. Nástrojom IPA III sa môže prispievať na programy alebo opatrenia nadnárodnej a medziregionálnej spolupráce, ktoré sú zriadené a implementované podľa [nariadenia o EÚS], **pričom sa v prípade potreby zohľadnia makroregionálne stratégie a stratégie pre morské oblasti**, a na ktorých sa zúčastňujú prijímatelia uvedení v prílohe I k tomuto nariadeniu.
7. Na akcie stanovené v tomto nariadení môžu podľa potreby a v súlade s článkom 8 prispievať aj iné programy Únie pod podmienkou, že sa príspevkami neuhrádzajú tie isté náklady. Toto nariadenie môže prispieť aj k opatreniam stanoveným v rámci iných programov Únie pod podmienkou, že sa príspevkami neuhrádzajú tie isté náklady. V takýchto prípadoch sa v pracovnom programe zahŕňajúcim uvedené akcie stanoví, ktorý súbor pravidiel sa uplatňuje.

²³ COM(2018) 372 final – návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde.

²⁴ COM(2018) 382 final – návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o Európskom sociálnom fonde plus (ESF+).

²⁵ COM(2018) 392 final – návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú pravidlá týkajúce sa strategických plánov, ktoré majú zostaviť členské štáty v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (strategické plány SPP) a ktoré sú financované z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1305/2013 a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1307/2013.

²⁶ COM(2018) 372 final – návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde.

8. Za riadne odôvodnených okolností a s cieľom zaručiť súdržnosť a účinnosť financovania Únie alebo s cieľom podporovať regionálnu spoluprácu sa Komisia môže rozhodnúť rozšíriť oprávnenosť akčných programov a opatrení uvedených v článku 8 ods. 1 na krajiny, územia a regióny, ***ktoré by inak neboli oprávnené na financovanie podľa článku 3 ods. 1 [...]***, ak takýto program alebo opatrenie, ktoré sa má implementovať, je globálnej, regionálnej alebo cezhraničnej povahy.

Článok [...] 3b

Rozpočet

1. Finančné krytie na implementáciu nástroja IPA III na obdobie 2021 – 2027 je [14 500 000 000 EUR v bežných cenách].
2. Suma uvedená v odseku 1 sa môže použiť na [...] ***financovanie podporných opatrení*** určených na implementáciu programu, ako sú prípravné, monitorovacie, kontrolné, audítorské a hodnotiace činnosti vrátane systémov informačných technológií na úrovni inštitúcií ***v súlade s článkom 20 [nariadenia o NDICI]*** [...].

KAPITOLA II

STRATEGICKÉ PLÁNOVANIE

Článok 6

Politický rámec a všeobecné zásady

1. *Pomoc podľa tohto nariadenia sa poskytuje v súlade s [...] rámcem politiky rozširovania vymedzeným Európskou radou a Radou, dohodami stanovujúcimi právne záväzný vzťah s prijímateľmi uvedenými v prílohe I, a to pri náležitom zohľadnení [...] príslušných uznesení Európskeho parlamentu, oznámení Komisie alebo spoločných oznámení Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku[...]. Komisia zabezpečuje súdržnosť medzi pomocou a rámcem politiky rozširovania.*
2. V programoch a akciách podľa tohto nariadenia sa *pri dosahovaní špecifických cieľov uvedených v článku 3* zohľadňujú *tieto horizontálne priority*: zmena klímy, ochrana životného prostredia a rodová rovnosť a podľa potreby sa v nich riešia vzájomné prepojenia medzi cieľmi trvalo udržateľného rozvoja²⁷, pričom cieľom je podporovať integrované opatrenia, ktoré môžu vytvárať súvisiace prínosy a ucelene splňať viaceré ciele.
- 2a. *Komisia v súčinnosti s členskými štátmi prispieva k plneniu záväzkov Únie týkajúcich sa zvýšenej transparentnosti a zodpovednosti pri poskytovaní pomoci, a to aj sprístupňovaním informácií o objeme a pridelovaní pomoci prostredníctvom webových databáz, pričom zaručí porovnatelnosť údajov, ľahký prístup k nim a ich jednoduchú výmenu a zverejňovanie.*

²⁷https://ec.europa.eu/europeaid/policies/sustainable-development-goals_en

3. Komisia a členské štáty spolupracujú pri zabezpečovaní súdržnosti a usilujú sa zabrániť zdvojovaniu pomoci poskytovanej v rámci nástroja IPA III a inej pomoci poskytovanej Úniou, členskými štátmi a Európskou investičnou bankou (**EIB**) v súlade so stanovenými zásadami na posilnenie operačnej koordinácie v oblasti vonkajšej pomoci, *a to aj prostredníctvom zlepšenej koordinácie s členskými štátmi na miestnej úrovni*, a na harmonizáciu politík a postupov, a najmä s medzinárodnými zásadami účinnosti rozvoja²⁸. Koordinácia zahŕňa pravidelné a *včasné* konzultácie, častú výmenu informácií počas jednotlivých etáp cyklu pomoci a inkluzívne stretnutia zamerané na koordináciu pomoci, *a to aj na miestnej úrovni*, pričom predstavuje kľúčový krok v procesoch programovania [...].
- 3a. *Komisia v prípade potreby a v súlade so zásadou inkluzívneho partnerstva zabezpečuje, aby sa uskutočnili riadne konzultácie s relevantnými zainteresovanými stranami prijímateľov uvedených v prílohe I vrátane organizácií občianskej spoločnosti, miestnych a regionálnych orgánov a aby všetky tieto zainteresované strany mali včas prístup k relevantným informáciám, ktoré im umožnia počas procesu návrhu, vykonávania a súvisiacich procesov monitorovania programov zohrávat' zmysluplnú úlohu.*
4. Komisia v spolupráci s členskými štátmi prijíma aj nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie koordinácie a komplementarity s multilaterálnymi a regionálnymi organizáciami a subjektmi, ako sú medzinárodné organizácie a finančné inštitúcie, agentúry a darcovia mimo Únie.

²⁸https://ec.europa.eu/europeaid/policies/eu-approach-aid-effectiveness_en

KAPITOLA III

IMPLEMENTÁCIA

Článok 7

Programovací rámec nástroja IPA

1. Pomoc v rámci nástroja IPA III vychádza z programovacieho rámca nástroja IPA pre dosahovanie špecifických cieľov uvedených v článku 3 ods. 2 a *z tematických priorit uvedených v prílohách II a III*. Programovací rámec nástroja IPA stanovuje Komisia na obdobie trvania viacročného finančného rámca Únie.
 2. Programovací rámec nástroja IPA *sa vypracuje v súlade s politickým rámcom a so všeobecnými zásadami stanovenými v článku 6, pričom* sa v ňom náležite zohľadňujú príslušné národné stratégie a sektorové politiky.
- 2a. Programovací rámec nástroja IPA zahrňa orientačné pridelenie finančných prostriedkov Únie na špecifické ciele, ktoré sa uvádzajú v článku 3 ods. 2, ak je to uplatnitel'né, rozdelených podľa rokov a umožňuje riešenie vznikajúcich potrieb bez toho, aby bola dotknutá možnosť spojenia pomoci, ktorou sa prispieva k dosiahnutiu rôznych špecifických cieľov.*
- [...]
- [...] 2b. V programovacom rámci nástroja IPA sa uvádzajú ukazovatele pre posudzovanie pokroku pri dosahovaní *očakávaných výsledkov* [...] stanovených [...] *v súlade so špecifickými cieľmi uvedenými v článku 3 ods. 2. Tieto ukazovatele sú v súlade s ukazovateľmi uvedenými v prílohe IV.*

- [...] 2c. Programovací rámec nástroja IPA prijíma Komisia prostredníctvom vykonávacieho aktu bez toho, aby bol dotknutý odsek 4. Uvedený vykonávací akt sa prijíma v súlade s postupom preskúmania výborom uvedeným v článku 16.
- 2d. *Komisia vykonáva ročné posúdenie vykonávania programovacieho rámca nástroja IPA so zretel'om na vývoj politického rámca uvedeného v článku 6 a na základe ukazovateľov uvedených v odseku 2b. Uvedené posúdenie zahŕňa aj informácie o súčasnom stave pridelených prostriedkov viazaných a naplánovaných podľa jednotlivých prijímateľov, a o tom, ako sa uplatnila zásada spravodlivého rozdelenia („fair-share“) a prístup založený na výkonnosti uvedený v článku 7a. Uvedené posúdenie sa predloží výboru uvedenému v článku 16.*
- 2e. *Na základe uvedeného posúdenia môže Komisia navrhnúť revíziu programovacieho rámca nástroja IPA, podľa potreby v súlade s postupom uvedeným v odseku 2c. Programovací rámec nástroja IPA sa môže zrevidovať aj v nadväznosti na priebežné hodnotenie, ako aj podľa potreby.*
4. Programovací rámec pre cezhraničnú spoluprácu s členskými štátmi prijíma Komisia v súlade s článkom 10 ods. 1 [nariadenia o EÚS].

Článok 7a

Pomoc pre prijímateľov, posudzovanie výsledkov a spravodlivé rozdelenie

- 1.** *O pomoci pre prijímateľov uvedených v prílohe I sa rozhodne v rámci vykonávacích opatrení uvedených v článku 8.*
- 2.** *Pomoc sa zameriava na osobitné okolnosti prijímateľov uvedených v prílohe I a je im prispôsobená, pričom sa zohľadňuje ďalšie úsilie potrebné na splnenie cieľov tohto nariadenia. Potreby a kapacity prijímateľov sa zohľadnia aj v súlade so zásadou spravodlivého rozdelenia s cieľom vynútiť sa neprimerane nízkej úrovni pomoci v porovnaní s inými prijímateľmi.*
- 3.** *Pomoc sa zameriava na zabezpečenie pokroku u všetkých prijímateľov a liší sa rozsahom a intenzitou, a to v závislosti od výsledkov, ktoré dosahujú, najmä pokial' ide o záväzok vykonávať reformy a dosahovanie pokroku v ich vykonávaní, ako aj v závislosti od ich potrieb.*
- 4.** *Pri posudzovaní výsledkov prijímateľov uvedených v prílohe I a rozhodovaní o pomoci, ktorá sa má poskytnúť, sa osobitná pozornosť venuje úsiliu vynakladanému v oblasti právneho štátu a základných práv, demokratických inštitúcií a reformy verejnej správy, ako aj hospodárskeho rozvoja a konkurencieschopnosti.*
- 5.** *Ak sa na základe meraní prostredníctvom ukazovateľov uvedených v článku 7 ods. 2b zistí, že v oblastiach uvedených v odseku 4 došlo k výraznému zhoršeniu dosahovania pokroku alebo že v nich pretrváva nedostatok pokroku zo strany prijímateľa uvedeného v prílohe I, rozsah a intenzita pomoci sa zodpovedajúcim spôsobom upravia v súlade s odsekom 1, a to aj proporčným znížením finančných prostriedkov a ich presmerovaním, pričom by sa malo zabrániť ohrozeniu podpory zlepšovania ľudských práv, demokracie a právneho štátu vrátane podpory občianskej spoločnosti a – v prípade potreby – spolupráce s miestnymi orgánmi. V prípade obnovenia pokroku sa zodpovedajúcim spôsobom upraví aj pomoc v súlade s odsekom 1 s cieľom podporovať ďalej toto úsilie.*

Článok 8

Vykonávacie opatrenia a metódy

1. Pomoc v rámci nástroja IPA III sa implementuje prostredníctvom priameho riadenia alebo nepriameho riadenia v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách prostredníctvom ročných alebo viacročných akčných plánov a opatrení uvedených v hlove II kapitole III [nariadenia o NDICI]. ***Akčné plány a opatrenia sa prijímajú prostredníctvom vykonávacích aktov v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 16.*** Na toto nariadenie sa uplatňuje hľava II kapitola III [nariadenia o NDICI] s výnimkou článku 24 ods. 1 [oprávnené osoby a subjekty].
2. Podľa tohto nariadenia sa akčné plány môžu prijímať na obdobie najviac siedmich rokov.

Článok 9

Cezhraničná spolupráca

1. Na programy cezhraničnej spolupráce medzi prijímateľmi uvedenými v prílohe I a členskými štátmi sa v súlade s ich potrebami a prioritami orientačne alokuje suma do výšky 3 % finančného krytia.
2. Miera spolufinancovania Únie na úrovni každej priority nesmie presiahnuť [85 %] oprávnených výdavkov programu cezhraničnej spolupráce. V prípade technickej pomoci je miera spolufinancovania Únie na úrovni 100 %.
3. Výška predbežného financovania cezhraničnej spolupráce s členskými štátmi **je 50 % z prvých troch rozpočtových záväzkov na program** [...].
4. Ak sa programy cezhraničnej spolupráce v súlade s článkom 12 [nariadenia o EÚS] prerušia, podpora určená na prerušený program podľa tohto nariadenia, ktorá zostáva k dispozícii, sa môže použiť na financovanie akýchkoľvek iných akcií oprávnených podľa tohto nariadenia.

KAPITOLA IV

OPRÁVNENOSŤ A INÉ OSOBITNÉ USTANOVENIA

Článok 10

Oprávnenosť na financovanie v rámci nástroja IPA III

1. [...] **Účasť na postupoch verejného obstarávania, udelovania grantov a cien v prípade činností financovaných podľa tohto nariadenia je otvorená pre medzinárodné a regionálne organizácie a pre všetky ostatné fyzické osoby, ktoré sú štátnymi príslušníkmi nasledujúcich krajín, ako aj právnické osoby, ktoré sú v nasledujúcich krajinách skutočne usadené:**
 - a) členské štáty, prijímateľia uvedení v prílohe I k tomuto nariadeniu, zmluvné strany Dohody o Európskom hospodárskom priestore a krajiny, na ktoré sa vzťahuje príloha I [nariadenia o NDICI]
 - b) a krajiny, ktorým Komisia umožnila recipročný prístup k vonkajšej pomoci. Recipročný prístup sa môže udeliť na obmedzené obdobie v trvaní aspoň jedného roka, hned' ako krajina udelí oprávnenosť subjektom z Únie a krajín oprávnených podľa tohto nariadenia za rovnakých podmienok. O recipročnom prístupe rozhoduje Komisia po konzultácii s dotknutou prijímateľskou krajinou alebo krajinami.

KAPITOLA V

EFSD+ A ROZPOČTOVÉ ZÁRUKY

Článok 11

Finančné nástroje a záruka pre vonkajšie činnosti

1. Prijímateľia uvedení v prílohe I sú oprávnení využívať Európsky fond pre udržateľný rozvoj plus (EFSD+) a záruku pre vonkajšie činnosti, ako sa stanovuje v hlove II kapitole IV [nariadenia o NDICI]. Na tento účel prispieva nástroj IPA III na tvorbu rezerv týkajúcich sa záruk pre vonkajšie činnosti, ako sa uvádza v článku 26 [nariadenia o NDICI], proporčne k investíciám uskutočňovaným v prospech prijímateľov uvedených v prílohe I.]

KAPITOLA VI

MONITOROVANIE A HODNOTENIE

Článok 12

Monitorovanie, audit, hodnotenie a ochrana finančných záujmov Únie

1. V súvislosti s monitorovaním [...] a podávaním správ [...] sa na toto nariadenie vzťahuje [...] [*článok 31 nariadenia o NDICI*]. *Výročná správa uvedená v [článku 31 ods. 5 nariadenie o NDICI] obsahuje aj informácie o záväzkoch a platbách týkajúcich sa jednotlivých nástrojov (nástroja IPA, IPA II a IPA III).*
2. Ukazovatele na monitorovanie implementácie a pokroku [...] nástroja IPA III pri dosahovaní špecifických cieľov stanovených v článku 3 sú uvedené v prílohe IV k tomuto nariadeniu.

3. Ukazovatele pre cezhraničnú spoluprácu s členskými štátmi sa uvádzajú v článku 33 [nariadenia o EÚS].
 4. Popri ukazovateľoch uvedených v prílohe IV sa v rámci pre výsledky pomoci z nástroja IPA III zohľadňujú aj správy o rozšírení.
- 4a.** *Komisia každý rok podáva výboru uvedenému v článku 16 správu o finančnej implementácii tohto nariadenia. Uvedená správa obsahuje:*
- a) viazané sumy;*
 - b) zmluvne dohodnuté sumy;*
 - c) vyplatené sumy;*
 - d) pridelenie záväzkov na špecifické ciele uvedené v článku 3;*
 - e) zmluvne dohodnuté sumy podľa jednotlivých typov prijímateľov (napríklad agentúry členských štátov, medzinárodné organizácie, organizácie občianskej spoločnosti);*
 - f) zmluvne dohodnuté sumy podľa jednotlivých nástrojov plnenia rozpočtu (napríklad granty, kombinované financovanie, rozpočtová podpora).*
- 4b.** *Informácie o objeme a pridelovaní pomoci, ktoré obsahuje výročná správa uvedená v článku 12 ods. 1, budú dostupné vo webových databázach.*
- 4c.** *[Článok 32 nariadenia o NDICI] sa v súvislosti s hodnotením v polovici trvania a so záverečným hodnotením uplatňuje mutatis mutandis.*
5. Popri článku 129 nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktorý sa týka ochrany finančných záujmov Únie, musia prijímateelia uvedení v prílohe I v rámci nepriameho riadenia bezodkladne nahlasovať Komisii nezrovnalosti, ktoré boli predmetom primárneho administratívneho alebo súdneho zistenia, vrátane podvodov a nadálej ju informovať o napredovaní správnych a súdnych konaní. Nahlasovanie by sa malo uskutočňovať elektronicky prostredníctvom systému riadenia nezrovnalostí, ktorý zriadila Komisia.

KAPITOLA VII

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

Článok 15

Prijatie ďalších vykonávacích predpisov

1. V súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 16 sa musia prijať osobitné pravidlá, ktorými sa určia jednotné podmienky na vykonávanie tohto nariadenia, a to najmä pokial' ide o štruktúry, ktoré sa majú zriadíť v rámci prípravy na pristúpenie, a o pomoc pre rozvoj vidieka.
2. [...]

Článok 16

Výbor

1. Komisii pomáha výbor ***pre nástroj predvstupovej pomoci*** („výbor pre nástroj [...] **IPA III**“). Uvedený výbor je výborom v zmysle [...] nariadenia (EÚ) č. 182/2011 [...].
 - 1a. ***Výbor pre nástroj IPA III pomáha Komisii prostredníctvom poskytovania strategických usmernení na účely splnenia cieľov uvedených v článku 3 so zreteľom na ročné posúdenie poskytnuté Komisiou v súlade s článkom 7 ods. 2d a článkom 12 ods. 4a.***
 - 1b. ***Ak sa odkazuje na tento článok, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.***
 - 1c. ***V rokovacom poriadku výboru pre nástroj IPA III sa stanovujú primerané lehoty, ktorými sa členom výboru umožní, aby včas a účinne preskúmali návrhy vykonávacích aktov a vyjadrili svoje názory v súlade s článkom 3 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.***
2. Ak sa má stanovisko výboru získať písomným postupom, tento postup sa ukončí bez výsledku, ak tak v rámci lehoty na vydanie stanoviska rozhodne predseda výboru alebo ak o to požiada jednoduchá väčšina členov výboru.
3. Pozorovateľ z EIB sa zúčastňuje na rokovaniach výboru ***pre nástroj IPA III*** týkajúcich sa otázok spojených s EIB.
4. Výbor pre nástroj IPA III pomáha Komisii a má tiež právomoc prijímať právne akty a záväzky podľa nariadenia (ES) č. 1085/2006 a nariadenia č. 231/2014, ako aj vykonávať článok 3 nariadenia (ES) č. 389/2006.
5. Výbor pre nástroj IPA III nemá právomoc prispievať na program Erasmus+, ako sa uvádzá v článku [...] **3a** ods. 3.

Článok 17

Poskytovanie informácií, komunikácia a zverejňovanie

[...]

- 1²⁹. Prijemcovia finančných prostriedkov Únie priznávajú pôvod a zabezpečujú viditeľnosť finančných prostriedkov Únie, najmä pri podpore činností a ich výsledkov, tým, že poskytujú ucelené, účinné a primerané cielené informácie rôznym cielovým skupinám vrátane médií a verejnosti.*
- 2. Komisia vykonáva v súvislosti s týmto nariadením a jeho činnosťami a výsledkami informačné a komunikačné činnosti. Finančnými zdrojmi pridelenými na toto nariadenie sa tiež prispieva k inštitucionálnej komunikácii o politických prioritách Únie, pokial' sa tieto priority priamo týkajú cielov uvedených v článku 3.*
- 3. V dôsledku bezpečnostných otázok alebo miestnych politicky citlivých záležitostí môže byť vhodnejšie alebo potrebné obmedziť komunikačné činnosti alebo činnosti na zviditeľnenie v určitých krajinách alebo oblastiach alebo počas určitých období. V takých prípadoch sa cielová skupina a nástroje na zviditeľnenie, produkty a kanály, ktoré sa majú použiť na podporu danej činnosti, určia v jednotlivých prípadoch na základe konzultácie a dohody s Úniou. Ak je potrebná rýchla intervencia v rámci reakcie na náhlu krízu, nie je potrebné bezodkladne vypracovať úplný plán komunikácie a zviditeľnenia. V takýchto situáciách sa však podpora Únie primerane uvádzá od začiatku.]*

²⁹ *Tieto ustanovenia sa majú zosúladit' s konečným znením článkov 36 a 37 nariadenia o NDICI.*

Článok 18

Prechodné ustanovenia

1. Toto nariadenie nemá až do ukončenia dotknutých akcií vplyv na ich pokračovanie ani zmenu podľa nariadenia č. 231/2014 [IPA II] a nariadenia (ES) č. 1085/2006 [IPA], ktoré sa na tieto akcie aj nadálej vzťahujú až do ich ukončenia. Na tieto akcie sa vzťahuje hlava II kapitola III [nariadenia o NDICI], predtým v rámci nariadenia č. 236/2014, s výnimkou článku 24 ods. 1.
2. Z finančného krycia nástroja IPA III sa môžu uhrádzať aj výdavky na technickú a administratívnu pomoc potrebné na zabezpečenie prechodu medzi nástrojom IPA III a opatreniami priyatými v rámci predchádzajúceho nástroja, ktorým bol IPA II, *ako aj výdavky na všetky činnosti súvisiace s prípravou nasledujúceho programu predvstupovej pomoci.*
3. V prípade potreby možno do rozpočtu na obdobie po roku 2027 zahrnúť rozpočtové prostriedky na pokrytie výdavkov uvedených v článku 4 ods. 2, aby sa umožnilo riadenie akcií, ktoré ešte nie sú ukončené.

Článok 19

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť [...] [dvadsiatym] dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 1. januára 2021.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

Za Európsky parlament

predseda

Za Radu

predseda

PRÍLOHA I

Albánsko

Bosna a Hercegovina

Island

Kosovo*

Čierna Hora

Srbsko

Turecko

[...] ***Severomacedónska republika***

* Týmto označením nie sú dotknuté pozície k štatútu a označenie je v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244/1999 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

PRÍLOHA II

Tematické priority pomoci

Pomoc sa môže podľa potreby poskytnúť na riešenie týchto tematických priorit, a *to aj prostredníctvom regionálnej spolupráce*:

- a) **Zriadenie a podpora riadneho fungovania demokratických inštitúcií a inštitúcií potrebných na zabezpečenie právneho štátu, a to už od rannej fázy.** Intervencie v tejto oblasti sa zameriavajú na: zriadenie nezávislých, *odpolitizovaných*, zodpovedných a efektívnych súdnych systémov vrátane transparentného prijímania zamestnancov založeného na zásluhách a presadzovania justičnej spolupráce, systémov hodnotenia a povyšovania a účinných disciplinárnych postupov v prípadoch protiprávneho konania; *prístup k spravodlivosti*; [...]; podporu a ochranu ľudských práv *vrátane podpory rodovej rovnosti a práv diet'at'a*, práv osôb patriacich k menšinám vrátane *národnostných menšíň*, Rómov, ako aj lesieb, gejov, bisexuálnych, transrodových a intersexuálnych osôb, a základných slobôd [...], *zabezpečenie bezpečného prostredia priaznivého pre neobmedzované uplatňovanie slobody prejavu a nezávislost' médií*.
- aa) **Posilnenie kapacít s cieľom čeliť výzvam, ktoré spôsobuje migrácia. Intervencie v tejto oblasti sa zameriavajú na: výmenu relevantných informácií**, zabezpečenie zriadenia spoľahlivých systémov na ochranu hraníc, riadenie migračných tokov a *boj proti nelegálnej migrácii*, [...] *ako aj na* poskytovanie [...] medzinárodnej ochrany tým, *ktorí ju potrebujú*;

- ab) Posilnenie schopnosti potrebnej na zaistenie bezpečnosti. Intervencie v tejto oblasti sa zameriavajú na:* vytvorenie účinných nástrojov na predchádzanie organizovanej trestnej činnosti, obchodovaniu s ľuďmi a s *ručnými a ľahkými zbraňami*, prevádzcačstvu, praniu špinavých peňazí/financovaniu terorizmu a korupcii, ako aj na a boj proti týmto javom; *podporu posilenej spolupráce s Úniou v oblasti boja proti terorizmu a radikalizácii.*
- ac) Posilnenie kapacity strategickej komunikácie vrátane komunikácie s verejnosc'ou o reformách potrebných na splnenie kritérií na členstvo v EÚ. Úsilie v tejto oblasti sa zameriava na podporu d'alšieho rozvoja nezávislých a pluralitných médií a mediálnej gramotnosti a slúži okrem iného ako prostriedok na zvýšenie odolnosti štátov a spoločnosti voči dezinformáciám a iným formám hybridných hrozieb.*
- b) **Reforma verejnej správy v súlade so zásadami dobrej správy vecí verejných, najmä zásadami verejnej správy.** Intervencie sa zameriavajú na: posilnenie rámcov reformy verejnej správy, *a to aj v oblasti verejného obstarávania*; zlepšenie strategického plánovania a inkluzívnu a na dôkazoch založenú politiku a legislatívny vývoj; zvýšenie profesionalizácie a depolitizácie verejnej služby začlenením meritokratických zásad; podporu transparentnosti a povinnosti zodpovedať sa; zlepšenie kvality a poskytovania služieb vrátane primeraných administratívnych postupov a využívania elektronickej verejnej správy zameranej na občanov; posilnenie riadenia verejných financií a tvorby spoľahlivých štatistik.
- c) **Dosiahnutie štandardov Únie v hospodárstve vrátane fungujúceho trhového hospodárstva, ako aj [...] posilnenie správy fiškálnych a ekonomických záležitostí:** Intervencie sa zamerajú na podporu účasti na procese programu hospodárskych reforiem a systematickej spolupráce s medzinárodnými finančnými inštitúciami na základoch hospodárskej politiky. Zväčšenie kapacity na posilnenie makroekonomickej stability a podpora pokroku pri premene na fungujúce trhové hospodárstvo so schopnosťou čeliť konkurenčným tlakom a trhovým silám v rámci Únie[...].

- ca) Posilnenie dobrých susedských vzťahov, regionálnej stability a vzájomnej spolupráce, a to aj prostredníctvom podpory nadväzovania kontaktov medzi ľudmi a konštruktívnych iniciatív.*
- d) **Posilnenie kapacity Únie a jej partnerov pri predchádzaní konfliktom, budovaní mieru a riešení situácie pred začiatkom krízy a po jej skončení**, a to aj prostredníctvom včasného varovania a analýzy rizík citlivých z hľadiska konfliktov; [...] opatrení týkajúcich sa zmierenia, budovania mieru a budovania dôvery ľudí, podpora budovania kapacít na podporu akcií v oblasti bezpečnosti a rozvoja (ďalej len „CBSD“).
- e) **Posilnenie kapacít organizácií občianskej spoločnosti** a organizácií sociálnych partnerov vrátane profesionálnych združení v prijímateľských krajinách uvedených v prílohe I a podpora nadväzovania kontaktov na všetkých úrovniach medzi organizáciami, ktoré majú sídlo v Únii, a organizáciami, ktoré majú sídlo v prijímateľských krajinách uvedených v prílohe I, aby sa im umožnilo zapojiť sa do účinného dialógu s verejnými a súkromnými aktérmi.
- f) **Podpora zosúladenia pravidiel**, noriem, politík a postupov **partnerských krajín** s pravidlami, normami, politikami a postupmi Únie vrátane pravidiel štátnej pomoci.
- fa) podpora rodovej rovnosti a posilnenie postavenia žien a dievčat. Intervencie v tejto oblasti sa zameriavajú na vytvorenie priaznivejšieho prostredia s cieľom naplniť práva dievčat a žien a dosiahnuť skutočné a hmatateľné zlepšenie v oblasti rodovej rovnosti, a to aj prostredníctvom zabezpečenia fyzickej a duševnej integrity dievčat a žien, podpory ich hospodárskych a sociálnych práv a posilňovania vplyvu a účasti dievčat a žien, a to aj prostredníctvom podpory rodového rozpočtovania a zberu údajov rozčlenených podľa pohlavia a veku.*

- g) **Posilnenie prístupu k vzdelávaniu, odbornej príprave a celoživotnému vzdelávaniu a ich kvality na všetkých úrovniach a poskytovanie podpory kultúrnemu a kreatívному priemyslu.** Intervencie v tejto oblasti sa zameriavajú na: podporu rovnosti prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu a starostlivosti v rannom detstve, základnému a sekundárному vzdelávaniu, zlepšovanie poskytovania základných zručností; zvýšenie dosahovaného stupňa vzdelania, *riešenie problému úniku mozgov*, zníženie miery predčasného ukončovania školskej dochádzky a posilnenie odbornej prípravy učiteľov. Rozvoj systémov odborného vzdelávania a prípravy (OVP) a podpora systémov učenia sa na pracovisku s cieľom uľahčiť prechod na trh práce, a *to aj pre osoby so zdravotným postihnutím*; zvýšenie kvality a relevantnosti vysokoškolského vzdelávania a *výskumu*; podpora činností súvisiacich s absolventmi; zlepšenie prístupu k celoživotnému vzdelávaniu a podpora investícii do *prístupnej* infraštruktúry v oblasti *inkluzívneho* vzdelávania a odbornej prípravy, najmä s cieľom obmedziť územné rozdiely a podporiť nesegregované vzdelávanie, a to aj využitím *prístupných* digitálnych technológií.
- h) **Podpora kvalitnej zamestnanosti a prístupu na trh práce.** Intervencie v tejto oblasti sa zameriavajú na: riešenie vysokej nezamestnanosti a nečinnosti podporovaním trvalo udržateľnej integrácie na trhu práce, predovšetkým mladých ľudí [najmä tých, ktorí nie sú zamestnaní ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy (NEET)], žien, dlhodobo nezamestnaných a všetkých nedostatočne zastúpených skupín. Opatreniami sa má stimulovať kvalita vytvárania pracovných miest a podporovať účinné presadzovanie pravidiel a noriem práce na celom území. Ostatnými klúčovými oblasťami intervencie sú podpora rodovej rovnosti a *mládeže*, podpora zamestnateľnosti a produktivity, prispôsobovanie sa pracovníkov a podnikov zmenám, zavedenie udržateľného sociálneho dialógu a modernizácia a posilňovanie inštitúcií trhu práce, napríklad verejných služieb zamestnanosti a inšpektorátu práce.

- i) **Podpora sociálnej ochrany a začlenenia a boj proti chudobe.** Intervencie v tejto oblasti sa zameriavajú na modernizáciu systémov sociálnej ochrany s cieľom poskytovať účinnú, efektívnu a primeranú ochranu vo všetkých etapách života, *presadzovanie prechodu z inštitucionálnej na rodinnú a komunitnú starostlivosť*, posilňovanie sociálneho začlenenia, presadzovanie rovnosti príležitostí a riešenie nerovností a chudoby. Intervencie v tejto oblasti sa zameriavajú na: začlenenie marginalizovaných komunít, ako sú Rómovia; boj proti diskriminácii z dôvodu pohlavia, [...] *rasy, farby pleti*, etnického *alebo sociálneho* pôvodu, *genetických vlastností, jazyka*, náboženstva alebo viery, *politického alebo akéhokoľvek iného zmýšľania, príslušnosti k národnostnej menštine, majetku, pôvodu*, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie; zlepšenie prístupu k dostupným, udržateľným a vysokokvalitným službám, ako sú vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve, bývanie, zdravotná starostlivosť a základné sociálne služby a dlhodobá starostlivosť, a to aj prostredníctvom modernizácie systémov sociálnej ochrany.
- j) **Podpora inteligentnej, udržateľnej, inkluzívnej a bezpečnej dopravy a odstránenie prekážok v klúčových sieťových infraštruktúrach** investovaním do projektov s vysokou [...] *európskou pridanou* hodnotou [...]. Investície by sa mali uprednostňovať podľa ich relevantnosti pre spojenia TEN-T s EÚ, príspevok k udržateľnej mobilite, zníženie emisií, vplyv na životné prostredie a bezpečnú mobilitu v súlade s reformami podporovanými Zmluvou o založení Dopravného spoločenstva.
- ja) **Posilnenie energetickej bezpečnosti a diverzifikácie.** *Intervencie v tejto oblasti sa zameriavajú na zvyšovanie energetickej efektívnosti a výroby, ako aj diverzifikáciu dodávateľských krajín a trás.*
- k) **Zlepšenie prostredia pre súkromný sektor a konkurencieschopnosti podnikov** vrátane inteligentnej špecializácie ako klúčových hybných síl rastu, vytvárania pracovných miest a súdržnosti. Uprednostnia sa projekty, ktoré zlepšujú podnikateľské prostredie.

- l) **Zlepšenie prístupu k digitálnym technológiám a službám a posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácie** investovaním do *budovania kapacít v rámci systémov v oblasti výskumu a inovácie, do programov mobility a grantových programov prijatých na podporu zásady vedeckej excelentnosti*, do digitálnej pripojiteľnosti, digitálnej dôvery a bezpečnosti, digitálnych zručností a podnikavosti, ako aj výskumnej infraštruktúry a priaznivého prostredia a do podpory nadväzovania kontaktov a spolupráce. *Intervencie v tejto oblasti sa zameriavajú aj na vytvorenie centier excelentnosti v oblasti výskumu a inovácie s cieľom riešiť problém úniku mozgov týkajúci sa výskumníkov.*
- m) **Prispievanie k zabezpečeniu a bezpečnosti dodávky potravín** a udržiavanie rôznorodých a životoschopných poľnohospodárskych systémov v pulzujúcich vidieckych komunitách.
- n) **Ochrana a zlepšovanie kvality životného prostredia**, riešenie zhoršovania životného prostredia a zastavenie straty biodiverzity, podpora ochrany a udržateľného riadenia suchozemských a morských ekosystémov a obnoviteľných prírodných zdrojov, *investovanie do nakladania s odpadmi a hospodárenia s vodami, ako aj do trvalo udržateľného hospodárenia s chemickými látkami*, podpora efektívneho využívania zdrojov, trvalo udržateľná spotreba a výroba a podpora prechodu na ekologické a obehové hospodárstva, prispievanie k znížovaniu emisií skleníkových plynov, zvyšovanie odolnosti proti zmene klímy a podpora riadenia opatrení v oblasti klímy a informovanosti o nich a podpora energetickej efektívnosti. Nástroj IPA III presadzuje politiky na podporu prechodu na bezpečné a udržateľné nízkouhlíkové hospodárstvo efektívne využívajúce zdroje a posilňuje odolnosť voči katastrofám, ako aj predchádzanie katastrofám, pripravenosť a reakciu na ne. [...].

- o) [...] Spolupráca s prijímateľmi uvedenými v prílohe I na mierovom využívania jadrovej energie v oblasti zdravia, polnohospodárstva a bezpečnosti potravín, a to pri zabezpečení úplného súladu s najprísnejšími medzinárodnými normami; ako aj podpora opatrení zameraných na riešenie následkov pre miestnych obyvateľov, ktorí sú vystavení akejkoľvek radiačnej havárii, a na zlepšenie ich životných podmienok; podpora riadenia vedomostí, odbornej prípravy a vzdelávania v oblastiach týkajúcich sa jadrovej energie.
- p) **Zvyšovanie schopnosti agropotravinárskeho sektora a sektora rybného hospodárstva** vysporiadať sa s konkurenčným tlakom a trhovými silami, ako aj postupné zosúladenie s pravidlami a normami Únie pri súčasnom sledovaní hospodárskych, sociálnych a environmentálnych cieľov vo vyváženom územnom rozvoji vidieckych a pobrežných oblastí.

PRÍLOHA III

Tematické priority pomoci pre cezhraničnú spoluprácu *medzi prijímateľmi uvedenými v prílohe I*

V záujme podpory dobrých susedských vzťahov, integrácie Únie a sociálno-ekonomickeho rozvoja [...] sa pomoc pre cezhraničnú spoluprácu ***medzi prijímateľmi uvedenými v prílohy I*** môže podľa potreby poskytnúť na riešenie týchto tematických priorit:

- (a) podpora zamestnanosti, pracovnej mobility a cezhraničného sociálneho a kultúrneho začlenenia okrem iného prostredníctvom: integrácie cezhraničných trhov práce vrátane cezhraničnej mobility; spoločných miestnych iniciatív v oblasti zamestnanosti; informačných a poradenských služieb a spoločnej odbornej prípravy; rodovej rovnosti; rovnosti príležitostí; integrácie komunít pristáhovalcov a zraniteľných skupín; investícií do verejných služieb zamestnanosti a podpory investícií do verejného zdravia a sociálnych služieb;
- (b) ochrana životného prostredia a podpora adaptácie na zmenu klímy a jej zmierenie, prevencia a riadenie rizika okrem iného prostredníctvom: spoločných akcií na ochranu životného prostredia; podpory udržateľného využívania prírodných zdrojov, koordinovaného námorného priestorového plánovania, efektívneho využívania zdrojov a obeholového hospodárstva, obnoviteľných zdrojov energie a prechodu na bezpečné a udržateľné nízkouhlíkové, ekologické hospodárstvo; ***zlepšenia nakladania s odpadmi a hospodárenia s vodami***, podpory investícií s cieľom riešiť konkrétné riziká a zabezpečiť odolnosť voči katastrofám a prevenciu katastrof, pripravenosť a reakciu;
- (c) podpora udržateľnej dopravy a zlepšenie verejnej infraštruktúry okrem iného prostredníctvom: zníženia izolácie zlepšením prístupu k doprave, digitálnym sieťam a službám a prostredníctvom investícií do cezhraničných vodohospodárskych, odpadových a energetických systémov a zariadení;

- (d) podpora digitálnej ekonomiky a spoločnosti okrem iného prostredníctvom zavádzania digitálnej pripojiteľnosti, rozvoja služieb elektronickej verejnej správy, digitálnej dôvery a bezpečnosti, ako aj digitálnych zručností a podnikavosti;
- (e) podpora cestovného ruchu a kultúrneho a prírodného dedičstva;
- (f) investície do mládeže, vzdelávania a zručností okrem iného prostredníctvom: rozvoja a implementácie spoločného vzdelávania, odbornej prípravy, systémov odbornej prípravy a infraštruktúry podporujúcej spoločné mládežnícke činnosti;
- (g) podpora miestnej a regionálnej správy vecí verejných a posilnenie plánovania a administratívnej kapacity miestnych a regionálnych orgánov;
- (h) posilnenie konkurencieschopnosti, podnikateľského prostredia a rozvoj malých a stredných podnikov, obchodu a investícií okrem iného prostredníctvom propagácie a podpory podnikavosti, najmä malých a stredných podnikov a rozvoja miestnych cezhraničných trhov a internacionálizácie;
- (i) Posilnenie výskumu, technologického rozvoja, inovácie a digitálnych technológií okrem iného prostredníctvom podpory zdieľania ľudských zdrojov, ***budovania kapacít v rámci systémov v oblasti výskumu a inovácie, programov mobility a grantových programov prijatých na podporu zásady vedeckej excelentnosti*** a zariadení na výskum a vývoj technológií.

PRÍLOHA IV

Zoznam kľúčových ukazovateľov výkonnosti

Na pomoc pri meraní prínosu Únie k dosiahnutiu [...] špecifických cieľov sa použije tento zoznam kľúčových ukazovateľov výkonnosti ***nástroja IPA III:***

1. Zložený ukazovateľ³⁰ [...] ***pokroku, ktorý prijímatelia uvedení v prílohe I dosahujú*** v základných oblastiach politických [...] kritérií (vrátane demokracie, právneho štátu (súdnictva, boja proti korupcii a organizovanej trestnej činnosti) a ***základných*** [...] práv ***vrátane slobody médií), ako aj v dobrých susedských vzťahoch*** (zdroj: Európska komisia).
2. [...] ***Pokrok, ktorý prijímatelia uvedení v prílohe I dosahujú***, pokial' ide o reformu verejnej správy (zdroj: Európska komisia).
3. Zložený ukazovateľ [...] ***pokroku, ktorý prijímatelia uvedení v prílohe I dosahujú pri zosúlad'ovaní s *acquis* EÚ*** (zdroj: Európska komisia).
4. Zložený ukazovateľ [...] ***pokroku, ktorý prijímatelia uvedení v prílohe I dosahujú*** v základných oblastiach hospodárskych kritérií (fungujúce trhové hospodárstvo a konkurencieschopnosť) (zdroj: Európska komisia).
5. Verejné výdavky na sociálne zabezpečenie (percentuálny podiel HDP) (zdroj: MOP) alebo miera zamestnanosti (zdroj: [...] ***oficiálne*** štatistiky).
6. Digitálna priepast' medzi prijímateľmi a priemerom EÚ (zdroj: index DESI Európskej komisie).
7. Skóre vzdialenosť od hranice (Doing Business) (zdroj: Svetová banka).

³⁰ Tri zložené ukazovatele vypracováva Európska komisia na základe správ o rozširovaní, ktoré takisto čerpajú z viacerých nezávislých zdrojov.

8. Energetická náročnosť meraná z hľadiska primárnej energie a HDP (zdroj: EUROSTAT).
9. Znížené alebo nevyprodukované emisie skleníkových plynov (ekvivalent CO₂ v tisícach ton) s podporou EÚ.
10. [...]

Ukazovatele budú v prípade potreby rozčlenené podľa [...] ***rodu***.
